

Tadema is anders. Tadema is een bedaarde mijnheer van groote kennis en zeldzaam goeden smaak, een die logisch redeneert en overweegt en werkt met lijn en maat; een *matter of fact*-man, levende door zijn kunst voor zijn kunst, aan niets denkende, dan hoe zich het best met die kunst te vereenzelvigen, hoe hij haar dienen en hoe zij tegelijkertijd hem het best helpen kan aan geluk en comfort.

Een dergelijke opvatting eischt meer zelfverloochening en hard werk dan men denkt. Het „dóor en voor de kunst” van Tadema, sluit alle gedachte uit aan een onvolkomen toewijding.

In zijn atelier kan men nu en dan een schilderij zien dat door een minder conscientieus kunstenaar reeds lang ter markt zou zijn gebracht, ofschoon het hem niet bevredigt. Tadema toonde mij eens een bijna voltooid doek waaraan hij vier maanden lang vergeefs gewerkt had. Er was een fout in, en eerst nu had hij die ontdekt.

Rechts en links op het doek zat eene vrouwefiguur. Beider gezichten lagen in één horizontale lijn en het gevolg daarvan was, dat al wat boven of beneden die lijn geschilderd was, geheel teruggedrongen werd. Men zag niets dan die twee vrouwekoppen in hatelijke stijfheid.

Een der figuren moet nu uitgekraabd en door eene andere vervangen worden.

In een donkeren hoek hing een ander schilderij, een groot doek, waarin ook een fout zat. Het was daar reeds geruimen tijd, maar Tadema kon het gebrek niet vinden. Natuurlijk is het, hoewel schijnbaar af, voor een nauwgezet kunstenaar onverkooptbaar.

Een schilderij, dat Tadema te Antwerpen maakte, „Fredegonde en Pretexatus” werd voor de verloting der driejaarlijksche Kunsttentoonstelling te Brussel gekocht en het succes dat Tadema er mede had, bewoog hem, van Antwerpen naar Brussel te verhuizen, waar men blijkbaar zijn werk hooger waardeerde. Wel bleek dit niet uit den prijs waarvoor de gelukkige winner het doek van de hand deed — hij vroeg en kreeg er niet meer dan 500 francs voor — maar de tweedehandsprijs, bij schilderijen vaak beter dan de eerste, overtrof alle verwachtingen. Goupil kocht het schilderij voor 10000 francs en van hem ging het voor ongeveer twaalf duizend gulden over in handen van den heer Borski, onlangs te Amsterdam overleden.

Over dit bekende stuk schreef Paul de Saint Victor, dat de Fredegonde van Tadema zulk een vinding was, dat voortaan geen schilder

